

БОРАТИНЬКА ТЕРИТОРІАЛЬНА ГРОМАДА

БОРАТИН
сила об'єднаних громад

Проект USAID «Підвищення ефективності роботи і підзвітності органів місцевого самоврядування» («ГОВЕРЛА»)

Сільський голова
Сергій Яручик

Шановні жителі Боратинської громади!

За рівнем розвитку інфраструктури та фінансовими показниками наша громада визнана однією з найкращих в Україні.

Щодня усі ми докладаємо максимум зусиль, аби громада ставала більш комфортною та сучасною, а кожен її житель відчував приналежність до єдиної спільноти, яка поділяє відповідальність за розвиток території та дбає про захищеність і рівні можливості для всіх мешканців.

Одна із заповрок розвитку Боратинської громади - відкритість влади до діалогу та максимальне залучення мешканців до процесу прийняття рішень. Ми прагнемо, аби громадськість відігравала ключову роль в управлінні, зокрема й у питаннях місцевих фінансів. Боратинська громада акумулює значний фінансовий ресурс, відтак посадовці та жителі мають навчитися ефективно його використовувати.

«Бюджет для громадян» створений для того, щоб у зрозумілій та лаконічній формі донести інформацію про те, як громада отримує та витрачає кошти. Ми переконані, що цей інструмент сприятиме підвищенню рівня обізнаності мешканців щодо використання бюджетних коштів, забезпечить створення нового майданчика для комунікації влади та громадськості, стимулюватиме впровадження нових ідей та проєктів у громаді.

НАША ГРОМАДА

24

НАСЕЛЕНІ
ПУНКТИ

11 913

ОСІБ ПРАЦЕЗДАТНОГО
НАСЕЛЕННЯ

9

СТАРОСТИНСЬКИХ
ОКРУГІВ

20 051

МЕШКАНЕЦЬ

10 ШКІЛ

8 ДИТЯЧИХ
САДОЧКІВ

4 АМБУЛАТОРІЇ

7 ПУНКТІВ
ЗДОРОВ'Я

16 360,80 га

ЗЕМЛЯ
СІЛЬСЬКОГОСПОДАРСЬКОГО
ПРИЗНАЧЕННЯ

185 км

ВУЛИЧНОГО
ОСВІТЛЕННЯ

343 км

ЗАГАЛЬНА
ПРОТЯЖНІСТЬ
ДОРІГ

11

НАСЕЛЕНИХ ПУНКТІВ
ОБЛАДНАНИХ МЕРЕЖАМИ
ВОДОПОСТАЧАННЯ

50 км

ДОРІГ,
ЩО ПОТРЕБУЮТЬ
ПОТОЧНОГО
РЕМОНТУ

УСПІШНІ ПРОЄКТИ 2023 РОКУ

«Скажемо «НІ!» насильству в громаді» - підвищення обізнаності мешканців громади щодо теми домашнього насильства, подолання соціальних, культурних стереотипів, які толерують домашнє насильство, проведення серії інформаційно-просвітницьких заходів, 2023 рік, ГО «Сучасні жінки Луганщини», Фонд ООН у галузі народонаселення в Україні та ГО «Інноваційні соціальні рішення» за підтримки Посольства Великої Британії в Україні. В рамках проекту створено жіночий простір "Життя як вишиття", отримано різноманітне мультимедійне обладнання.

DECIDE Summer Clubs 2023 «Ми вдома - в Україні» - організація літніх клубів для дітей з фокусом на інтеграцію дітей ВПО, демократію та права людини, попередження конфліктів, психологічну підтримку, безпеку, рухову активність, 2023 рік, Програма швейцарсько-українського проекту DECIDE - «Децентралізація для розвитку демократичної освіти». За кошти проекту проведено 10-денний літній табір для учнів, отримано канцелярське приладдя, книги для освітніх закладів, обладнання та меблі для проведення змістовного дитячого дозвілля: намети, пуфи, крісла, нарахмати, спортивний інвентар.

«Безпечна громада: система відеоспостереження за об'єктами комунальної власності Боратинської сільської ради» - підвищення рівня громадської безпеки та громадського порядку, посилення контролю за потенційними місцями ризику на дистанційній основі, формування безпечних та комфортних умов проживання для жителів громади, 2023-2024 роки, SKEW, Engagement Global. Результат проекту - встановлення камер відеоспостереження у комунальних закладах Боратинської громади.

«Вдосконалення урядування, орієнтованого на громадян, на Волині» - підтримка демократичного вектора розвитку та започаткування ефективних форм участі та взаємодії влади і громадськості, 2023 рік, ГО «Волинський інститут права», Агентство США з міжнародного розвитку USAID

«Двигуни громад» - підвищення спроможності з планування економічного розвитку, впровадження інструментів розвитку місцевої економіки та залучення бізнесу, 2023 рік, Агенція трансформації «M.CLASS», Агентство США з міжнародного розвитку USAID

«Підтримка реалізації системи управління відходами на місцевому рівні» - підвищення спроможності органів місцевого самоврядування щодо ефективного управління муніципальними відходами, 2023 рік, ГО «Еколтава», Агентство США з міжнародного розвитку USAID

УСПІШНІ ПРОЄКТИ 2023 РОКУ

«Арт-фестиваль «Громада в мініатюрі» - забезпечення згуртованості та рівних можливостей для самореалізації жителів Боратинської громади та ВПО шляхом проведення об'єднаного арт-фестивалю «Громада в мініатюрі» (АРТилерія), 2023 рік, ГО «Думай і дій для України», БФ «Карітас України», Український гуманітарний фонд (УНФ). В рамках проекту проведено фестиваль "АРТилерія" та виготовлено вуличні лавки для скверу у селі Боратин.

«Створення Центру для жіночого діалогу в Боратинській громаді» - створення комфортних та безпечних умов для самореалізації, дозволя жительок громади, надання консультаційної підтримки для жінок, 2023-2024 роки, ГО «Європейський вектор Волині», ГО «Бюро гендерних стратегій і бюджетування» у партнерстві із ГО «Центр гендерної культури». В рамках проекту створено жіночий простір у селі Гірка Полонка, придбано меблі та обладнання для проведення заходів.

«Впливові» - комплексна співпраця між представниками громади, громадськими активістами та місцевою молоддю задля сталого розвитку, проходження молодими лідерами онлайн-курсу, який спрямований на вдосконалення навичок, необхідних для реалізації проєктів та забезпечення місцевого розвитку, 2023 рік, ГО «Українська академія лідерства», ГО «EasyBusiness» за партнерства Центру економічного відновлення (ЦЕВ), Агентство США з міжнародного розвитку USAID

«Бюджетна партисипація від А до Я» - формування інфраструктури для впровадження комплексної та інклюзивної системи партисипативного бюджетування, збільшення залучення громадян до бюджетного процесу, 2023 рік, Громадське Партнерство «За прозорі місцеві бюджети», Агентство США з міжнародного розвитку USAID

«Аналіз доступності, чутливості до конфліктів та перспектив розвитку міжмуніципальних соціальних послуг у пілотних громадах Проєкту USAID «ГОВЕРЛА»» - оцінювання надання муніципальних послуг на предмет інклюзивності, чутливості до конфліктів, розроблення «соціального паспорту громади», підвищення якості та розширення спектру надання соціальних послуг у громаді, 2023-2024 роки, ГО «Фундація «Простір», Агентство США з міжнародного розвитку USAID.

БЮДЖЕТНА ТЕРМІНОЛОГІЯ

МІСЦЕВИЙ БЮДЖЕТ –

фінансовий план територіальної громади, в якому визначаються джерела і прогностичні показники надходжень коштів та на що саме вони витрачатимуться. Бюджет територіальної громади формується та витрачається відповідно до процедур, вимог, правил, визначених Бюджетним кодексом України. А це означає, що законом чітко визначено, яким чином і за рахунок чого формується місцевий бюджет, а також на що саме і як можуть витратитися кошти місцевого бюджету. Бюджет територіальної громади затверджується щорічно місцевою радою на відповідній сесії. Також місцева рада може вносити у разі потреби зміни до бюджету територіальної громади.

ДОХОДИ БЮДЖЕТУ –

це надходження до бюджету. В територіальній громаді справляються податки і збори, частина яких надходить до бюджету. Також можуть бути і неподаткові надходження, як-от кошти, отримані за рахунок оплати надання адміністративних послуг або зароблені бюджетними установами; кошти, які передаються в місцевий бюджет з Державного бюджету або інших місцевих бюджетів (див. Трансферти).

СУБВЕНЦІЇ –

кошти, які передаються з бюджету іншого рівня (державного, обласного, районного бюджету, бюджету іншої територіальної громади) до місцевого бюджету територіальної громади на певну мету. Ці кошти можна витратити лише за визначеним призначенням. Приклади субвенцій: субвенції з державного бюджету місцевим бюджетам на реалізацію інфраструктурних проєктів та розвиток об'єктів соціально-культурної сфери, освітня субвенція з державного бюджету місцевим бюджетам, субвенція з місцевого бюджету однієї територіальної громади іншій територіальній громаді на забезпечення надання соціальних послуг певній категорії громадян.

БЮДЖЕТНІ КОШТИ –

це належні відповідно до законодавства надходження і витрати місцевого бюджету.

ВИДАТКИ БЮДЖЕТУ –

кошти, що витрачаються на здійснення програм та заходів, передбачених відповідним місцевим бюджетом. Видатки можуть бути поточні та капітальні. Поточні спрямовують на виплату зарплат, оплату комунальних послуг тощо, а капітальні – на будівництво, ремонт, придбання техніки й обладнання тощо.

ТРАНСФЕРТИ –

кошти, які передаються з бюджетів інших рівнів до бюджету територіальної громади. Трансферти можуть бути у вигляді дотацій чи субвенцій.

ЗАГАЛЬНИЙ ФОНД –

кошти, які витрачаються на надання послуг населенню (освітніх, медичних тощо). Наприклад, з нього фінансують виплату заробітної плати в комунальних закладах та установах, освіту (дитячі садки, школи, позашкільні заклади), культуру (будинки культури, клуби, бібліотеки, музеї), медицину (ФАПи, амбулаторії, лікарні), соціальний захист, фізичну культуру і спорт (дитячо-юнацькі спортивні школи, заходи та змагання різного характеру).

БЮДЖЕТ РОЗВИТКУ –

кошти, які витрачаються на капітальне будівництво, втілення масштабних проєктів, капітальний ремонт та реконструкцію об'єктів соціально-культурної сфери і житлово-комунального господарства тощо. Тобто на будівництво, модернізацію та ремонт доріг, шкіл, садочків, амбулаторій, клубів.

БЮДЖЕТНИЙ ПРОЦЕС –

це регламентована нормами бюджетного права діяльність держави та територіальних громад зі складання, розгляду та затвердження бюджету, його виконання, а також зі складення та затвердження звіту про його виконання.

БЮДЖЕТНА ПРОГРАМА –

це сукупність заходів, спрямованих на досягнення єдиної мети, завдань та очікуваного результату, визначення і реалізацію яких здійснює розпорядник бюджетних коштів відповідно до покладених на нього функцій.

ДЕФИЦИТ БЮДЖЕТУ –

перевищення видатків бюджету над його доходами.

ПРОФІЦИТ БЮДЖЕТУ – перевищення доходів бюджету над його видатками.

ДОТАЦІЇ – це своєрідна доплата з державного бюджету задля збалансування бюджетів нижчих рівнів, або іншими словами, на вирівнювання доходної спроможності бюджету, який отримує такі кошти.

СПЕЦІАЛЬНИЙ ФОНД – кошти, які також спрямовуються на фінансування надання різного виду послуг в територіальній громаді, але з однією суттєвою відмінністю – джерела їх надходження чітко визначені і вони мають витратитися на конкретні цілі і за визначеними напрямками використання. До спеціального фонду, наприклад, зараховуються надходження від програм міжнародної технічної допомоги або власні надходження бюджетних установ, що утримуються за рахунок місцевого бюджету, інші власні надходження територіальної громади.

БЮДЖЕТНИЙ ЦИКЛ

Бюджет – це ключовий інструмент управління територіальною громадою, а також її розвитку відповідно до визначених пріоритетів та цілей. Діяльність органу місцевого самоврядування з одним бюджетом на один бюджетний період (один рік) охоплює час від формування місцевого бюджету до звітування про результати його виконання. Зазвичай ця діяльність триває довше одного календарного року (тобто довше, ніж сам бюджетний період). Така діяльність протягом визначеного часу становить бюджетний цикл, який можна поділити на 5 стадій: складання прогнозу бюджету, складання проєкту бюджету, розгляд проєкту бюджету та його затвердження, реалізація прийнятого бюджету і насамкінець звітування про результати виконання бюджету за рік. Один бюджетний цикл займає більше ніж півтора календарних роки. Завершення одного бюджетного циклу фактично накладається на початок вже наступного бюджетного циклу.

1 СКЛАДАННЯ ПРОГНОЗУ БЮДЖЕТУ.

Прогноз бюджету розраховується на три роки – плановий (той, на який плануємо бюджет) і два наступні роки. Ці наступні роки називають прогнозними. Прогноз робиться для того, щоб розуміти, які податки та скільки їх буде збиратися в наступні три роки, а також на які цілі витратимуться гроші із зібраних податків. Прогноз оприлюднюється на сайті ради, до 1 вересня затверджується на виконкомі та передається на розгляд відповідній місцевій раді.

2 РОЗГЛЯД ТА ЗАТВЕРДЖЕННЯ БЮДЖЕТУ.

Попередній проєкт рішення про бюджет обговорюється та затверджується на засіданні постійної комісії місцевої ради, яка відповідає за питання бюджету. Далі проєкт рішення передається на розгляд виконавчого комітету. Після цього проєкт бюджету розглядається та затверджується на сесії місцевої ради. Рішення про затвердження бюджету приймається не пізніше 25 грудня. Після прийняття, рішення і бюджет оприлюднюються на сайті ради.

3 СКЛАДАННЯ БЮДЖЕТУ.

На цій стадії загальнодержавні органи подають розрахунки міжбюджетних трансфертів. Місцеві органи влади разом із розпорядниками бюджетних коштів, наприклад, відділом освіти, розробляють та подають бюджетні запити. На основі поданих розрахунків міжбюджетних трансфертів та бюджетних запитів відбувається розробка проєкту рішення про місцевий бюджет. Підготовлений попередній проєкт бюджету оприлюднюється на сайті ради.

4 ВИКОНАННЯ БЮДЖЕТУ.

Саме на цьому етапі здійснюються всі витрати та збираються всі податки. Крім цього, під час виконання бюджету може виникати необхідність внесення змін до нього. Усі зміни проходять окрему процедуру – від розгляду бюджетною комісією ради і до затвердження на сесії ради. Також законодавством встановлено обов'язок щоквартального звітування про виконання бюджету, що передбачає затвердження кварталних звітів окремими рішеннями ради по завершенню кожного кварталу.

5 ЗВІТУВАННЯ ПРО ВИКОНАННЯ БЮДЖЕТУ.

Після завершення року, для якого виконувався бюджет, розпочинається підготовка звіту про виконання бюджету за рік. Звіт проходить усю процедуру розгляду та затвердження в усіх інстанціях, яка завершується розглядом та затвердженням рішення місцевою радою. Затверджений звіт оприлюднюється на сайті ради. Крім цього, бюджетне законодавство встановлює обов'язкову вимогу проведення публічного звітування про виконання бюджету. Публічне представлення звіту про виконання бюджету має відбутися не пізніше 20 березня наступного року. Місцева рада повинна широко анонсувати захід, на якому буде представлений звіт про виконання бюджету, та запрошувати громадськість відвідати його.

НА ЧОМУ БАЗУЄТЬСЯ БЮДЖЕТ НАШОЇ ГРОМАДИ

Основою для складання бюджету є стан соціально-економічного розвитку громади. Крім цього, бюджет є інструментом досягнення стратегічних цілей, які визначила для себе громада. Стратегічні цілі розвитку громади та соціально-економічний стан громади і є основою, на якій формується бюджет.

Галузі діяльності підприємств:

- Гуртова та роздрібна торгівля;
- Ремонт автотранспортних засобів і мотоциклів;
- Тимчасове розміщення й організація харчування;
- Транспорт, складське господарство, пошта та кур'єрська діяльність; Надання інших видів послуг;
- Переробна промисловість;
- Діяльність у сфері адміністративного та допоміжного обслуговування; Професійна, наукова та технічна діяльність;
- Інформація та телекомунікації;
- Сільське господарство, лісове господарство та рибне господарство; Будівництво;
- Операції з нерухомим майном;
- Освіта;
- Державне управління й оборона;
- Обов'язкове соціальне страхування;
- Охорона здоров'я та надання соціальної допомоги;
- Водопостачання;
- Фінансова та страхова діяльність;
- Мистецтво, спорт, розваги та відпочинок;
- Добувна промисловість.

ЩО ТАКЕ БЮДЖЕТ ДЛЯ ГРОМАДЯН?

Боратинська громада – це динамічно зростаюча громада, яка об'єднала креативних, талановитих, активних людей із чіткою громадянською позицією. Громада відкрита для інноваційних рішень, нового бізнесу та нових мешканців, створює умови для самореалізації жителів, їхнього відпочинку та затишного проживання. Боратинська громада – це люди, які рухаються уперед!

Боратинська громада – це громада, орієнтована на людину: комфортна, затишна, близька до кожного жителя. Близькість до міста Луцька ми розглядаємо як перевагу та можливість для динамічного розвитку, адже наявність сильного конкурента стимулює нас рухатися уперед (розвивати сферу соціальних послуг, стимулювати власний економічний розвиток, формувати комфортне середовище для проживання та відпочинку). Боратинська громада вже концентрує на своїй території значний підприємницький потенціал, що дає їй можливість орієнтуватися на впровадження інноваційних та екологічно орієнтованих рішень у забезпеченні економічного розвитку.

ПРІОРИТЕТИ РОЗВИТКУ НАШОЇ ГРОМАДИ

ЦІЛЬ 1: КОНКУРЕНТОЗДАТНА ЕКОНОМІКА ГРОМАДИ

Формування інвестиційної привабливості громади

- Формування комфортного бізнес-клімату у громаді
- Маркетинг територій, просування бренду громади.

Розвиток каналів комунікації

Створення умов для розвитку бізнесу, розвиток туризму

- Розвиток підприємницьких здібностей населення і молодіжного підприємництва
- Підтримка інфраструктури переробки с/г продукції, а також її збуту, розвиток фермерських господарств
- Розвиток туризму. Підготовка та впровадження концепції «Туризм вихідного дня»

ЦІЛЬ 2: РОЗВИТОК ЛЮДСЬКОГО КАПІТАЛУ ТА ПІДВИЩЕННЯ ЯКОСТІ ЖИТТЯ МІЖКАНЦІВ ГРОМАДИ

Розвиток людського капіталу

- Формування сучасної мережі дошкільної, загальної середньої та позашкільної освіти
- Розвиток системи соціального захисту населення
- Покращення стану здоров'я населення шляхом підвищення доступності та ефективності медичного обслуговування
- Трансформація культурного простору громади, створення унікальних культурних продуктів
- Розвиток фізичної культури та спорту, популяризація здорового способу життя
- Забезпечення національно-патріотичного виховання населення

Розвиток системи урядування та надання адміністративних послуг

- Удосконалення системи управління громадою. Забезпечення функціонування ЦНАП
- залучення громадськості до здійснення місцевого самоврядування та підтримка місцевих ініціатив

ЦІЛЬ 3: СТАЛИЙ РОЗВИТОК ТЕРИТОРІЇ

Інженерна інфраструктура громади

- Будівництво, реконструкція, ремонт приміщень та зміцнення й оновлення матеріально-технічної бази комунальних підприємств
- Утримання та розвиток дорожньої інфраструктури, модернізація та будівництво систем вуличного освітлення
- Забезпечення безперебійного водопостачання, водовідведення, теплозабезпечення, електропостачання, мобільного та інтернет-зв'язку

Збереження навколишнього середовища

- Здійснення заходів з благоустрою, екологічної безпеки та збереження навколишнього середовища
- Впровадження системи енергоменеджменту у громаді
- Підвищення культури поводження з ТПВ

Планування розвитку територій

- Оновлення та виготовлення планувальних, містобудівних документів

ІНСТРУМЕНТИ БЮДЖЕТНОЇ УЧАСТІ

Консультації з громадськістю – це процес, який дозволяє громадянам впливати на рішення, які їх стосуються. Його основними цілями є підвищення ефективності, прозорість і громадське залучення до масштабних проєктів громади або законів.

БЕЗПОСЕРЕДНІ ФОРМИ

- Публічне громадське обговорення
- Електронні консультації з громадськістю

ОПОСЕРЕДКОВАНА ФОРМА

Вивчення громадської думки

ПУБЛІЧНЕ ГРОМАДСЬКЕ ОБГОВОРЕННЯ:

- пресконференції та форуми;
- громадські слухання;
- засідання за круглим столом;
- збори;
- зустрічі (наради) з громадськістю;
- інтернет-конференції, відеоконференції.

У рамках публічного громадського обговорення можуть проводитися засідання громадських рад, інших допоміжних органів, утворених при органах виконавчої влади. Консультації з громадськістю мають на меті отримання зворотного зв'язку.

Тому прес-конференції, брифінги, тренінги, семінари не є консультаціями з громадськістю.

ДИЯЛЬНІСТЬ ГРОМАДСЬКИХ РАД ПРИ ОМС –

це консультативно-дорадчий орган, утворений для сприяння участі громадськості у формуванні та реалізації державної політики, розвитку громади. До речі, консультативно-дорадчі органи можуть бути й інші, наприклад, Молодіжна рада.

ЗАЛУЧЕННЯ ЗМІ

ПІДГОТОВКА ІНФОРМАЦІЇ У ФОРМІ БДГ (бюджет для громадян)

ВИКОРИСТАННЯ ЗАСОБІВ ІНТЕРАКТИВНОГО СПІЛКУВАННЯ –

це створення можливостей застосування на офіційному сайті ОМС служб інтерактивного спілкування, які надають можливість групі користувачів обмінюватися текстовими, звуковими або відеоповідомленнями через інтернет у реальному часі. Наприклад, кабінет посадовця, форма подачі звернення до ОМС, подача петиції, можливість проведення опитування, консультації в дистанційному режимі.

ЗАПРОВАДЖЕННЯ ГРОМАДСЬКОГО БЮДЖЕТУ

(Бюджет участі, також Громадський бюджет, Партиципативний бюджет чи Партиципаторний бюджет) – це демократичний процес дискусії та прийняття рішень, у якому кожен мешканець населеного пункту має змогу впливати на що витратити обумовлену частину муніципального бюджету.

Наприклад, може бути класичний бюджет участі, шкільний (змагання за фінансування ідей між школярами в закладі освіти), екологічний.

ЯК МОЖНА ВПЛИВАТИ НА БЮДЖЕТ СВОЄЇ ГРОМАДИ

СІЧЕНЬ – ГРУДЕНЬ

У цей час відбуваються закупівлі, фінансується робота бюджетних установ і організацій, збираються податки. За потреби вносяться зміни до бюджету.

Як долучитися:

- Подати проєкт на конкурс бюджету участі. Брати участь у кампаніях агітації за проєкти бюджету участі та голосувати за проєкти бюджету участі;
- Ініціювати громадський моніторинг виконання бюджету;
- Відвідувати засідання бюджетної комісії та сесій сільської ради, на яких розглядаються бюджетні питання.

СІЧЕНЬ – 20 БЕРЕЗНЯ

Вже по завершенню календарного року розпочинається етап звітування про виконання бюджету за рік.

Як долучитися:

- Взяти участь в обговоренні звіту про виконання бюджету під час його публічного представлення;
  - Відвідати сесії, на яких звіт про виконання бюджету затверджується;
- Ініціювати громадський аудит виконаного бюджету: як по окремих напрямках (наприклад, щодо гендерної орієнтованості чи освіти), так і всього бюджету в цілому.

ТРАВЕНЬ – ЖОВТЕНЬ

У цей час відбувається складання бюджету на наступний рік.

Як долучитися:

- Подавати пропозиції до бюджету депутатам;
- Подавати пропозиції безпосередньо до місцевої ради. Місцева рада також сама може організувати процес збору пропозицій до бюджету від громадян.
- Взяти участь в експертних групах, дорадчих органах, наприклад, з питань врахування бюджетом гендерних аспектів.

ЛИСТОПАД – 25 ГРУДНЯ

У цей час попередній проєкт проходить узгодження та обговорення, під час яких до бюджету можуть вноситися певні незначні зміни.

Як долучитися:

- Взяти участь у бюджетних слуханнях та висловлювати свої пропозиції до проєкту бюджету. Слухання може ініціювати рада або громадяни самостійно;
- Відвідувати засідання бюджетної комісії, виконавчого комітету та сесії ради;
- Допомогати фінансистам у створенні бюджету для громадян;
- Сприяти поширенню прийнятого рішення про бюджет, а також бюджету для громадян – розповсюджувати ці документи електронно, обговорювати їх з колегами чи знайомими.

ЛИПЕНЬ – ВЕРЕСЕНЬ

У цей час відбувається складання прогнозу бюджету на наступні три роки.

Як долучитися:

- Подавати пропозиції до прогнозу бюджету в управління та відділи – листом, надісланим звичайною чи електронною поштою;
- Подавати пропозиції безпосередньо до фінвідділу (контакти дивіться в кінці цього документа). Місцева рада також сама може організувати процес збору пропозицій до прогнозу бюджету від громадян через ЦНАП чи під час заходів, у місцях масового збору людей;
- Брати участь в експертних групах, дорадчих органах, наприклад, з питань врахування прогнозом довгострокових інфраструктурних проєктів.

БЮДЖЕТ ДЛЯ ГРОМАДЯН

Освітня
субвенція
80 726,1
тис. грн

Освіта
162 755,4
тис. грн

Економічна
діяльність
83 208
тис. грн

Адміністративні
збори
та платежі
234,5
тис. грн

Доходи від
власності та
підприємницької
діяльності
65,0
тис. грн

365 992,7
тис. грн

Інші видатки
72 079,7
тис. грн

Податок на доходи
фізичних осіб
217 305,0
тис. грн

Туристичний
збір
5,0
тис. грн

Рентна плата
104,3
тис. грн

Власні надходження
бюджетних установ
12 104,5
тис. грн

Управління
громадою
26 267,6
тис. грн

Єдиний податок
22 832,0
тис. грн

Інші
63,3
тис. грн

Культура і
мистецтво
7 381,6
тис. грн

Житлово-
комунальне
господарство
8 759,4
тис. грн

Податок на прибуток
підприємств
0,7
тис. грн

Екологічний
податок
86
тис. грн

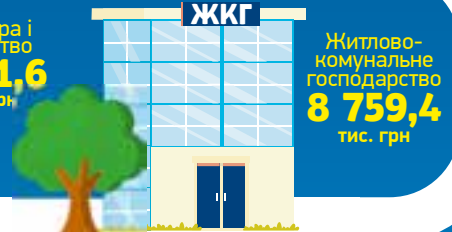
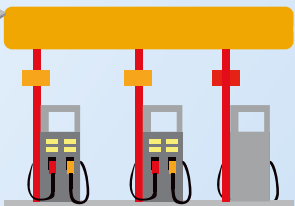
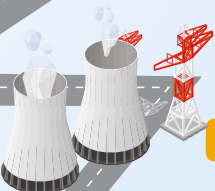
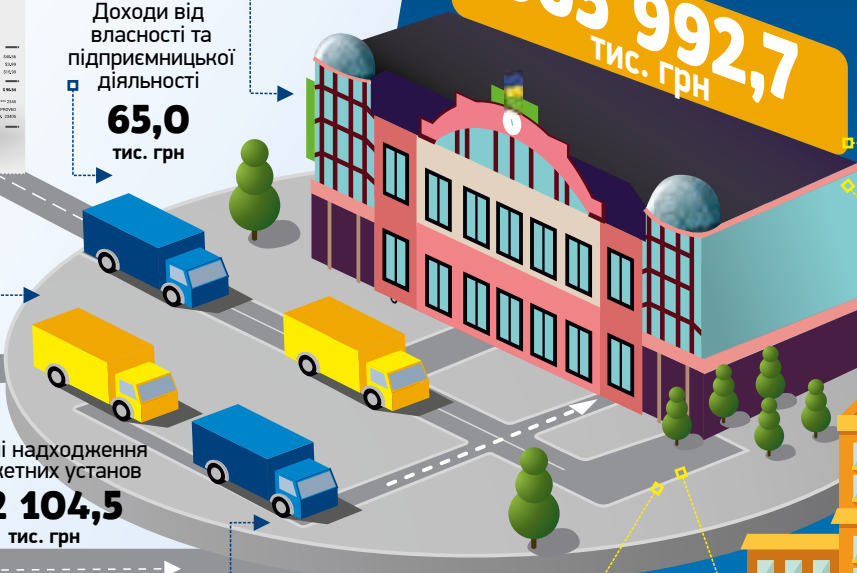
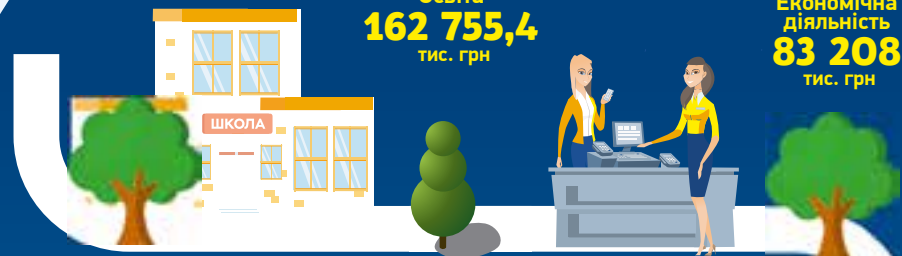
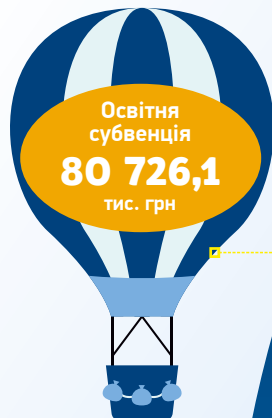
Фізична
культура і спорт
1 808,0
тис. грн

Соціальний захист
та соціальне
забезпечення
2 973,0
тис. грн

Податок на майно
18 437,4
тис. грн

Акцизний податок
14 028,9
тис. грн

Охорона
здоров'я
760,0
тис. грн

НАЙБІЛЬШІ ВИДАТКИ З БЮДЖЕТУ

ОСВІТА

всього **162 755,4** тис. грн

з них на оплату праці 133 378,6

з них на оплату енергоносіїв 6 650,7

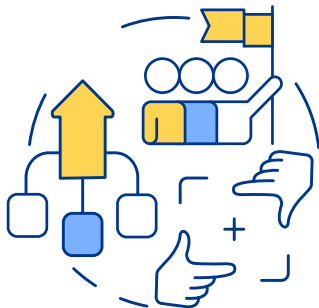
з них інші видатки 22 726,1

ЕКОНОМІЧНА ДІЯЛЬНІСТЬ

Видатки розвитку: дороги, діяльність комунальних підприємств, будівництво та реконструкція закладів бюджетної сфери

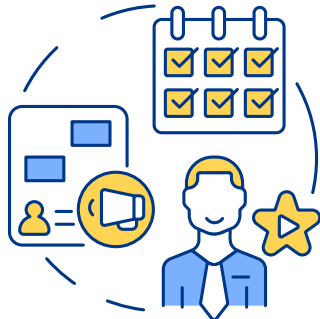
всього **83 208,0** тис. грн

ІНШІ ВИДАТКИ

Заходи з територіальної оборони, здійснення підтримки військових частин, подолання наслідків стихійного лиха

всього **72 079,7** тис. грн

ВИДАТКИ НА ОСВІТУ

Загальноосвітній заклад	Кількість учнів	Усього видатків на заклад, тис. грн	Видатки на одного учня, тис. грн
Боратинський ліцей Боратинської сільської ради	634	20 815,9	32,8
Рованцівський ліцей Боратинської сільської ради	463	16 078,0	34,7
Комунальний заклад загальної середньої освіти «Гркополонківський ліцей Боратинської сільської ради»	551	20 043	36,4
Баївський ліцей Боратинської сільської ради	221	9 965,5	45,1
Комунальний заклад загальної середньої освіти «Радомишльський ліцей Боратинської сільської ради»	172	10 832,7	63,0
Комунальний заклад загальної середньої освіти «Лаврівський ліцей Боратинської сільської ради»	143	9 297,8	65,0
Комунальний заклад загальної середньої освіти «Ратнівський ліцей Боратинської сільської ради»	147	9 749,2	66,3
Комунальний заклад загальної середньої освіти «Коршівська гімназія Боратинської сільської ради»	70	4792,3	68,5
Мстишинська гімназія Боратинської сільської ради	76	5 674	74,7
Промінська гімназія Боратинської сільської ради	80	6 344,6	79,3
ВСЬОГО	2557	113593,0	44,4

БОРАТИН

сила об'єднаних громад

вул. Центральна, 15, село Боратин
Луцький район, Волинська область, 45605
www.boratyn.ukrainia.org.ua

www.boratyn.ukrainia.org.ua

www.facebook.com/gromada.boratyn

t.me/+F3130eaGhA82ZDYu

www.youtube.com/@user-du2fn9xu1b

ГРАФІК РОБОТИ:

Понеділок-Четвер - з 8:00 до 17:15

П'ятниця - з 8:00 до 16:00

Обідня перерва: з 13:00 до 14:00

Телефон: +38 0332 705-335, +38 067 312-77-47

Електронна адреса: rada@bortg.gov.ua

Це видання підготовлено Громадським Партнерством «За прозорі місцеві бюджети» спільно з Жовківською міською радою в рамках проекту «Бюджетна партисипація від А до Я» та стало можливим завдяки Агентству США з міжнародного розвитку (USAID) та ширій підтримці американського народу через Проект USAID «ГОВЕРЛА». Зміст цього видання не обов'язково відображає погляди USAID та Уряду США.

Наклад 500 прим.